

Flygvapenchefens tal vid Folk och Försvars rikskonferens i Sälen 190114

Flygvapnet

Flygvapnet är en del av den helhet som behöver fungera om vi ska kunna försvara Sverige på ett realistiskt och relevant sätt. Och för att försvarsförmågan ska utgöra den tröskeleffekt vi eftersträvar.

Utan ett luftförsvar som förnekar en motståndare luftherravälde kan inte någon del av vår Försvarsmakt genomföra verksamhet utan stora förluster och stora svårigheter.

Ett försvar utan förmåga att förneka en motståndare luftherravälde blir ett försvar som är av gerillakarakter och skulle utsätta samhället i stort för påfrestningar som jag inte tror vi vill utsättas för eller är rustade för.

Det svenska Flygvapnet har fem huvuduppgifter, vi ska kunna

- Luftförsvara
- Genomföra luftburna transporter
- Inhämta underrättelser, (t.ex. det vi gör med våra luftburna radarstationer ASC-890)
- Genomföra offensiva företag (t.ex. gemensam sjömålsbekämpning med Marinen)
- Stödja både FM och samhället med våra befintliga resurser. (Som tex brandbekämpning)

Luftförsvaret är den dimensionerande uppgiften för oss i Flygvapnet och utan att den uppgiften löses, i samverkan med luftvärnet, kan inte de andra uppgifterna lösas. Det nya luftvärnssystemet Patriot och det av ÖB just nämna brigadluftvärnet, kommer vara mycket bra tillskott till vår luftförsvarsförmåga.

För att bygga ett över tiden användbart Flygvapen måste man tänka i flera tidstempon, samtidigt som man säkerställer att helheten i luftstridskrafterna är i balans.

Utan att flygbaser, bränsleförsörjning, ammunitionsshantering, klargöringsfordon, flygtrafikledning, hangarer, basförsvar, verkstäder, reservdelsförråd, snöröjning, landningshjälpmedel o.s.v. fungerar, fungerar inte Flygvapnet. Det går inte att bara satsa på ett delområde och tro att det löser förmågebehovet.

Alla dessa områden kräver erfaren och kompetent personal för att fungera. Flygvapnet har fantastisk personal, och vi behöver lägga stor kraft på att behålla och rekrytera vår personal under de kommande åren.

Samtidigt måste vi hela tiden säkerställa att vi följer utvecklingen. Den tekniska nivån på flygstridskrafterna är extremt utslagsgivande i strid. Prestandan på t ex sensorer och vapen sätter spelplanen på ett avgörande sätt.

Forskning och omvärldsbevakning är därför viktiga delar i helheten. Förmågan att kunna genomföra gemensamma eller samordnade operationer med övriga stridskrafter är en mycket viktig del av helheten. Ett bra exempel på detta är gemensam sjömålsstrid.

Vi måste också kunna samverka med våra grannländer. Det innebär att vi måste vara interoperabla. Jag vill peka på några operativa konsekvenser för Flygvapnet som utgår från vårt strategiska läge.

För att nå framgång i sin operation kommer en motståndare att göra allt för att vi inte ska kunna behålla vårt luftherravälde. Det innebär att motståndaren kommer våga och vilja lägga sina bästa och mest kvalificerade resurser på att slå ut vårt luftförsvar. Flygvapnet måste därför ha resurser som kan möta det bästa motståndaren har att erbjuda. Vi måste kunna bita ifrån rejält. Och, hur många man är spelar stor roll. När vi är tekniskt jämbördiga spelar numerären lika stor roll som den alltid har gjort.

Flygvapnet måste över tiden kunna vara snabbt gripbara och ha en egen inbyggd uthållighet som gör att priset för att slå ut vårt luftförsvar är högre än vad den operativa intäkten är. Flygvapnet är redan idag bra på att slåss med det vi har. T ex Gripen C/D med meteorrobotar är i världsklass när det gäller luftförsvar. Vi är det flygvapen i världen som först blev operativa med meteorroboten.

Vi har utvecklat vår basförmåga de senaste åren och vi har ökat förmågan att stödja armé- och marinförband med våra helikoptrar och transportflygsystem. Vi övar ofta och mycket med våra internationella partners. Cross-Border-Training och övningen ACE är bra exempel på detta.

Utvecklingen av luftstridsförmågan mot år 2035 innebär att vi stärker helheten samtidigt som vi bäddar för framtiden. Vi behöver te x ersätta skol-, special- och transportflyg, vi behöver göra vårt bas- och strilssystem robustare. Vi behöver t.ex. minst 8 st. stridsflygdivisioner för att långsiktigt ha operativ- och produktionsmässig balans. Det innebär att vi behöver ha ett stort fokus på grundläggande personalförsörjning de kommande åren.

Vi måste säkerställa att vi har förutsättningar för ett välfungerande Flygvapnen även på 2040- 2050- och 2060 talet genom de satsningar som vi gör idag på forskning och teknikutveckling. Kan vi hantera dessa realiteter kommer vi i Flygvapnet bidra till att göra vår samlade tröskeleffekt så trovärdig och hög som möjligt. Det är därför vi ska ha ett starkt och välfungerande Flygvapen.